מלמדין את הקטנה. כפרק בית שמאי כיבמות* כ' אחין נשואין כ' אחיות יתומות אחת גדולה ואחת קטנה מת בעלה של גדולה ונמלאת זקוקה ליבם בעל הקטנה והוחה דיקתה ושואל אחותה הקטנה ואומרת עליו שאין רשות קטנה כלום ואם יגרשה לקטנה בגט שוב אינו יכול ליבם את הגדולה שאחות גרושתו היא אלא מלמדין את הקטנה שמאמן בו ומיאון עוקר רשותן כראשונים ומותר ליבם הגדולה: הרודה ונותן לסל. כגון שהיה לו את עיסתו פחות פחות ממחצית רביעים לפוטרו מן החלה: הסל מצרפן. כאדוקן מן האוצר: מאי אולמיה דהאי. דאלה מהיה דמיאון דפשטא לה מינה דאמרת ר"ע מסתברא הא שמעינן מהיה דמיאון דבשאר קרבי איכא הלכה כר"מ: ומשני מהיה דמיאון מינה דבשאר קרבים איכא להתם משום דקאי ר' אלעזר כר"מ ואיכא למימר משום דמסייע ר' אלעזר לר"מ מש"ה הלכה כמותו בהא אבל משום דדיה לחודיה לא: מלמדין את הקטנה. במלאכת אחריתי היא כפ' כ"ם*: ומי קאי והא אצרוכי מצרכינן ליה. התם דאמר שמואל נקמייתא הלכה כר"מ ובאידך נמי הלכה כר' אלעזר ואמרי' ניכא דאי אשמעינן כי' אלעזר ואמרי' ניכא דאי אשמעינן כי' אלעזר ור"מ לאו מד טעמא קאמרי מדאיצטריך לשמואל למימר במרוייהו הלכה: שממאנין את הקטנות. מבקשין מהן שיממאו כגון הך דרבי אלעזר ור"מ כדי לקיים מלות יבום: ושמשיאין אשה. שהלך בעלה למדינת הים ושמעה מפי עד אחד שמת משיאין אותה לאחר: ושנסקל תרגול. דלכאוי יקקל והוא הדין לכל מיה ועוף דאחוקיומנא בשור שנגח את הפרה (כ"ק דף מד:) דליף שור שור משכח אלא שדבר הכתוב בהווה: בן מ' יום. ומקמי הכי פסול דה"ל יין מגמו: קטנות דעלמא. ולעולם עדות כן בכא אדר' אלעזר קאי ולא אדר"מ וה"ק כל קטנות שיבאו לאחר למיגו כי האיי דר"מ מלמדין אותן למאן: ליתני נשים. שמשיאין נשים ע"פ עד אחד: ונימא מאי נשים נשים דעלמא. כי היכי דאמר מאי קטנות קטנות דעלמא: דוקא קטנות שמיס אחת דר' אלעזר ואחת דר' אליעזר ואשה ליבמה למימר הכי נמי אמר אלעזר. דאשמועינן הוא דאמר מלמדין אותן אלעזר: ומודה הוא ר' אלעזר בן פדת ורבי אלעזר דמיאון תנא הוא והוא ר' אלעזר בן שמוע: הורד והכופר. מין בשמים הן: קטף. מין אילן ואין עושה פרי אלא שרף (יוצא וטוף מהן)* חבו פריו: יש להן שביעית. שצריך להפקיעם ואסור לעשות מהן סחורה ולא אמרי' עניים בעלמא ניכא ושביעית אינה נוהגת בעניים כדאמרי' בגולב הגזול (סוכה דף מ.): ביעור. כשבלה נהיה מן השדה ואינ"ג דיש להן שביעית אינטריך למימר יש להן ביעור דיש שם לו שביעית ליאסר בסחורה ומלגמתא* ואין לו ביעור כגון דבר המתקיים בארץ כל ימי המוקף שאינו בלה נהיה מן השדה אבל כל דבר שיש לו ביעור יש לו שביעית: וא"ר פדת. כריה דר"מ בן פדת: מאן תנא. להא דקתני יש להן שביעית דקסבר קטפא פירא ר' אליעזר דאמר לקמן (פ"ב) ר"מ אומר המעמיד בארץ הערלה אסור: שריתו קטפא. בשביעית: בר"א בד'. ותו לא. אלמא בקטפא פירא לא עביד כוותיה לאומרת: אומרה ברכה רביעית. להבדלה במוצאי שבתות ואינו מולה בתוך הדעת: ואמר רבי אלעזר הלכה כרבי אליעזר. בברכות ירושלמי והא

"מלמדין את הקטנה שתמאן בו "ואמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר' אליעזר בר' אליעזר בר' בסדר טהרות אבל בשאר סדרים איכא טובא וה"נ מסתברא *דתנן ר' אליעזר אומר אף הרודה ונותן לסל "הסל מצרפן לחלה ואמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר"א ש"מ ומאי אולמיה דהאי מהאי משום דקאי רבי אלעזר כותיה *דתנן רבי אלעזר אומר מלמדין את הקטנה שתמאן בו ומי קאי והא *אצרכו מצרכינן להו ולא דמיין להדדי אלא משום דקאי רבי יהודה בן בבא כותיה *דתניא רבי יהודה בן בבא העיד ה' דברים "שממאנים את הקטנות "ושמשיאין את האשה ע"פ עד אחד "ושנסקל תרנגול בירושלים על שהרג את הנפש "ועל יין בן מ' יום שנתנסך ע"ג המזבח "ועל תמיד של שחר שקרב בר' שעות מאי קטנות לאו הדא דר' אלעזר ותד דר' אליעזר לא מאי קטנות קטנות דעלמא אי הבי גבי אשה נמי נתני נשים ונימא נשים דעלמא אלא מדהכא קתני אשה והכא קתני קטנות ש"מ דוקא קתני ש"מ וכן *א"ר אלעזר הלכה כר"א בד' ותו ליכא והתנן רבי אליעזר אומר מלמדין את הקטנה שתמאן בו "וא"ר אלעזר הלכה כר"א וכי תימא כי א"ר אלעזר הלכה כר"א בד' בסדר טהרות אבל בשאר סדרי איכא ומי איכא *והתנן "הורד והכופר והלטום והקטף יש להן שביעית ולדמיהן שביעית *יש להן ביעור ולדמיהן ביעור וא"ר פדת מאן תנא קטפא פירא ר"א וא"ר זירא חזי דמיגך ומאבוך קשריתו קטפא לעלמא את אמרת מאן תנא קטפא פירא ר"א ואבוך אמר הלכה כר"א בד' ואם איתא לימא ליה כי אמר אבא הלכה כר"א בד' בסדר טהרות אבל בשאר סדרי איכא אלא קשיא ההיא משום דקאי רבי אלעזר כותיה דתנן רבי אלעזר אומר מלמדים את הקטנה שתמאן בו ומי קאי והא אצרוכי מצרכינן להו ולא דמיין להדדי אלא משום דקאי רבי יהודה בן בבא כוותיה ותו ליכא *והתנן ר"ע אומר אומרה ברכה רביעית בפני עצמה ר' אליעזר אומר אומרה בהודאה וא"ר אלעזר הלכה כר"א א"ר אבא ההיא דאמר משום רבי חנינא בן גמליאל דתניא רבי עקיבא אומר אומרה ברכה רביעית בפני עצמה רבי חנינא בן גמליאל אומר אומרה בהודאה

[דף קט.]

[יבמות קי.]

תוס' ע"ב מ"ד סמוס מתי (קדושין מו)

יבמות קיא:

[שם קיא:]

ברכות כו. מדיו, פ"ז מ"ח

הגהות הב"ח

(ה) תוס' ד"ה יש לכן וכו' כדיקה כפ' שביעי דשביעים: (ב) ר"ה ולהנך וכו' שם הכך מכל מקום עכשו דא' יוסי: (ג) ר"ה מפני וכו' פרק הנלוה בהתר ביב כדף כב פירך כבי ומשיקנא נקבינה:

[פי' תוס' לקמן מת. ד"ס אמר]

[יבמות קי.]

שביעית פ"ז מ"ו

[אין אב נפשטה ופי' ר"ס]

מוסף רש"י

שממאנים את הקטנות. קטנה שהשאתה אמה לאחר מיתת אביה, דמדאורייתא אין קידושיה כלום, שהרי קטנה אינה בת דעת, ואם אמה לא זכתה תורה לקיים לה בה לקדשה אלא לאב, שנאמר (דברים כב) אם בתי נתתי לאיש הזה, ומיהו רבנן תקינו לה קידושין להצריכה גיטין מידי שיקשהוה ולא תצא לעיל לפיכך אם מיאנה ולא אמרה אמן ואמרה לי אפשי בו, יוצאת ומותרת לכל אדם ואינה צריכה לגיטו בגט, והעיד ר' יהודה בן בבא שפעמים שמעה מר ר"ל ללמדה שממאן בו, כגון שני אחים שנשאו שתי אחיות יתומות, אחת גדולה וקידושיה קידושי תורה ואחת קטנה שאין קידושיה אלא מדרבנן, ומת בעלה של גדולה אלא כנים ונפלה לפני אחיו ליבום ומתאלת זקוקה לו מן התורה, וחיקה זו אוסרת את אחותו עליו משום אחות זקוקה שהיא כאחות אשתו, וא"ר אלעזר בשם (קט.) מלמדין קטנה זו שתמאן בבעלה ומתקיר קידושיה למפרע ומתקיר כל בעילותיה כאלו (המשך בעמ' הבא למטה)

[יבמות קי.]

[יבמות קיא:]

[יבמות מה.]

[יבמות מה.]

[יבמות מה.